

Jaargang 36, Sdu Uitgevers, mei 2007

de Architect

Vernieuwing van de naoorlogse stad | Nesciobrug Amsterdam
Universiteitsbibliotheek door atelier PRO
Interview met David Banister | Loft nieuwe stijl in Gent

Schermen met glas

Woonhuis in Heverlee (B) door BOB361 architecten

In de Leuvense universiteitswijk Heverlee bevinden zich veel in de Engelse cottage-stijl gebouwde twee-onder-een-kapwoningen. In de loop der jaren zijn vele daarvan voorzien van uitbouwen, meestal aan de tuinzijde. Dat de woning van de opdrachtgevers van BOB361 een uitbreiding aan de zijkant heeft, is uitzonderlijk. Het bood de architecten de mogelijkheid om een gezichtsbepalend ontwerp te maken dat speelt met het contrast tussen oud en nieuw. **Pierijn van der Putt** Foto's André Nullens

1 Het scherm van glasblokken staat in dezelfde lijn als de gevel van de oorspronkelijke woning. Hierdoor wordt de uitbouw bijna gelijkwaardig aan de oudbouw.

2 Aan de achterkant is de woning volledig op de tuin gericht.

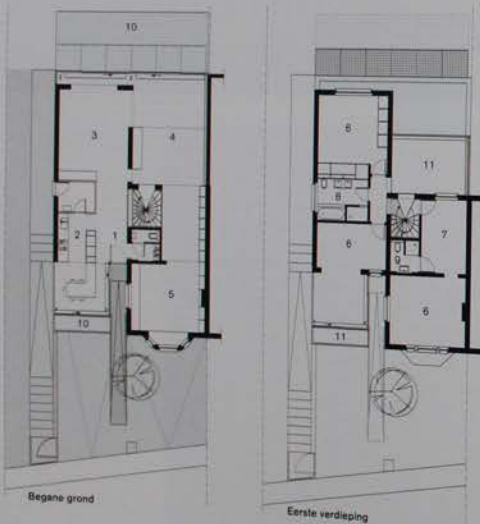
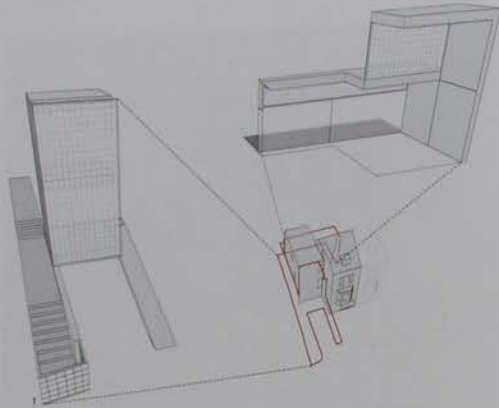

Aan een straat in het lichtelijk geaccidenteerd terrein van Heverlee staat de twee-onder-een-kapwoning van familie De Belder-Robijns. Boven een verdiept gelegen garage rijzen drie woonlagen op, bekrond door een schone kap. De smalle voorgevel wordt gedomineerd door een erker, waarvandaan de bewoners uitzicht hebben op hun straat.

Een uitbouw ter linkerzijde, gerealiseerd in de jaren zeventig, veranderde de ruimtelijke opzet van de woning drastisch. De voordeur, voorheen gestueerd in de zijgevel, kwam te liggen tussen de oudbouw en de uitbouw. Ze deelde de woning daarmee op in een linker en een rechter deel. De oorspronkelijke zijgevel werd weliswaar op enkele plaatsen doorbroken, maar stond een werkelijke functionele vermselting in de weg.

De nieuwe bewoners zijn een gezin waarvan beide kinderen door omstandigheden nog lange tijd thuis blijven wonen. De hiervoor noodzakelijke verbouwing is aangegrepen om een aantal tekortkomingen in de woning te verhelpen. De aan de achterzijde geplaatste, gesloten keuken belemmerde het zicht naar de tuin en frustreerde de routing in de woning. Bovendien kwam er weinig licht het huis binnen en was de verbinding tussen de oorspronkelijke woning en de additie uit de jaren zeventig problematisch. De trap in het midden nam veel ruimte in beslag en bemiddelde onbeholpen tussen de niveaverschillen van de uitbouw en de oudbouw. Bovendien meende de opdrachtgever dat de jaren zeventig uitbreiding in een dematte onuitgesproken stijl was gebouwd, dat het totaalbeeld van de woning er bekaaid vanaf kwam.

De verbouwing en uitbreiding door BOB361 zijn uitgevoerd binnen de grenzen van het bestemmingsplan. De architecten hebben niet alleen een volume toegevoegd aan de woning, ze hebben ook de ruimtelijke structuur logischer gemaakt en de tuin ontsloten. De feitelijke nieuwbouw is beperkt in omvang, maar de ruimtebeleving is des te groter. Door de verbouwing is het levensverhaal van de woning gepoliseerd. Het nieuwe deel is zodanig vormgegeven dat

- 1 entree
- 2 keuken
- 3 eetkamer
- 4 woonkamer
- 5 werkkamer
- 6 slaapkamer
- 7 lusienkamer
- 8 badkamer
- 9 douche
- 10 terras
- 11 vide

het oude wordt benadrukt. Het ambivalente karakter van de woning en zijn jaren zeventig uitbreiding zijn daarmee verworpen door een spel van tegenstellingen. Dat komt zowel in de buitenkant tot uiting als in het interieur.

Een van de ingrepen is om de keuken in zijn geheel te verplaatsen en de vrijgekomen ruimte tot woonkamer te bestemmen. Door deze ruimte twee keer zo hoog te maken en een deel van de wand ervan in te vullen met glazen bouwstenen, ontstaat een royale kamer en wordt lichtinval mogelijk tot diep in de woning. Het schoon beton dat is gebruikt, draagt bij tot een abstract en helder beeld.

De oorspronkelijke trap is vervangen door een compact en open stalen exemplaar. Zonder de gelijkmatige tred te verstoren sluiten de treden aan op de verschillende niveaus die in de woning aanwezig zijn. Een opening in de wand van het trappenhuis, voorheen een raam met zicht op de tuin, biedt nu een blik in de woonkamer.

Over de volle breedte is de achtergevel een meter naar achteren geplaatst. De grote glazen pui met schuifdeuren verleent onbelemmerd uitzicht op het houten terras en de diepe tuin. Een luifel van stalen roosters garandeert lichtinval in de winter en beschutting in de zomer. Van het ooit aangebouwde washok resteert nog slechts een handvol tegels op de tuinmuur.

Aan de voorzijde is de jaren zeventig additie uitgebreid met enkele vierkante meters. Op de begane grond is hier de eetkeuken terechtgekomen, op de verdieping is een extra slaapkamer gerealiseerd. Ook aan de voorzijde zijn glazen bouwstenen het leidmotief. Ze vormen een scherm dat voor de uitbouw langsloopt en er een nieuw front voor vormt. Het abstracte en schaalloze scherm contrasteert sterk met het ruwe metselwerk van de oudbouw.

Woning De Belder-Robijns, Heverlee (8)

Oprachtgever Paul & Lieve De Belder-Robijns
Ontwerp BOB361 architecten, Brussel
Projectarchitecten Goedele Desmet, Ivo Vanhamme, Jean-Michel Culas
Medewerkers Gunther Slagmeulder, Jan Opdekamp, Maarten Dekoninck
Adviseur constructie BAS bureau voor architectuur en stabiliteit, Kessel-Lo
Aannemer ruwbouw Smepe bouwbedrijf, Nieuwerkerken
Bruto vloeroppervlakte 277 m² (excl garages)
Netto vloeroppervlakte 228 m² (excl garages)
Bruto inhoud 852 m³
Programma renovatie en uitbreiding van een eengezinswoning
Datum voorlopig ontwerp mei, 2003
Datum definitief ontwerp december, 2003
Aanvang bouw september, 2004
Oplevering juni, 2006

- 1 De woning is aan de voor- en achterzijde uitgebouwd. Een steile, betonnen loopbrug leidt naar de voordeur.
- 2 De woonkamer is op de plaats gekomen van de keuken. De glazen pui en de toepassing van glazen bouwblokken levert een zonnerechter interieur op.
- 3 Aan de voorzijde is het contrast tussen oud- en nieuwbouw uitvergroot. Oud en nieuw lijken hierdoor commentaar op elkaar te geven.
- 4 De treden van de nieuwe trap sluiten naadloos aan op de verschillende niveaus van de woning.

